

Một số vấn đề nổi bật của kinh tế thế giới năm 2022 và hàm ý chính sách với Việt Nam

PHÍ VINH TUỜNG*

TRẦN KHÁNH HÙNG**

***Tóm tắt:** Thế giới năm 2022 chứng kiến những vấn đề lớn đã và đang thách thức nỗ lực phục hồi hoạt động kinh tế xã hội của các quốc gia trong bối cảnh ảnh hưởng của Đại dịch Covid-19 đang tiếp diễn. Những thách thức lớn đó bao gồm: Tình trạng đình đốn đi cùng với lạm phát, mất an ninh lương thực và an ninh năng lượng - hệ lụy từ cuộc chiến Nga - Ukraine, hay cạnh tranh trong lĩnh vực công nghệ giữa Mỹ và Trung Quốc. Trong bối cảnh quốc tế như vậy, kinh tế Việt Nam cũng sẽ đối mặt với những áp lực tăng trưởng và rủi ro thiếu ổn định đòi hỏi Chính phủ cần có những giải pháp trung và dài hạn nhằm tạo sự phát triển bền vững.*

***Từ khóa:** Nền kinh tế thế giới, lạm phát, an ninh năng lượng, an ninh lương thực, cạnh tranh công nghệ giữa Mỹ và Trung Quốc.*

Nỗ lực phục hồi kinh tế của nhiều quốc gia trên thế giới trở nên khó khăn hơn trong bối cảnh giá lương thực và năng lượng tiếp tục tăng cao. Dư địa chính sách giúp các nền kinh tế trên thế giới thoát khỏi tình trạng đình đốn đã thu hẹp, khi lạm phát cơ bản, giá lương thực và giá năng lượng tăng cao trên nhiều khu vực của thế giới. Nguy cơ kinh tế thế giới phân mảnh do sự phát triển song song hai nền tảng công nghệ trở nên hiện hữu, dưới ảnh hưởng của cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung Quốc, làm thay đổi cách thức tổ chức sản xuất theo chuỗi và tăng chi phí giao dịch của các quốc gia thứ ba trong quá trình hợp tác phát triển với hai cường quốc nói trên. Đây là những vấn đề nổi bật của năm 2022, có ảnh hưởng đến quá trình chuyển đổi mô hình tăng trưởng của các quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam.

1. Kinh tế thế giới năm 2022 đối mặt với những thách thức phục hồi

1.1. Vấn đề lạm phát thách thức nỗ lực phục hồi kinh tế trong Đại dịch Covid-19

Sau hai năm “đóng cửa” ngăn sự lây lan của Đại dịch Covid-19, đa số nền kinh tế, trong đó có Việt Nam đã chuyển từ mô hình “Zero Covid” sang mô hình “sống chung với Covid-19”, hướng tới mục tiêu phục hồi các hoạt động kinh tế - xã hội. Sự chuyển đổi này được hỗ trợ bởi những tiến bộ về vắc-xin của ngành y tế, khi các quốc gia tăng độ phủ của vắc-xin lên trên ngưỡng 80% - 85% - ngưỡng cho phép các hoạt động kinh tế xã hội diễn ra dù chưa có thuốc chữa hiệu quả.

Năm 2022 bắt đầu trong bối cảnh chuỗi cung ứng toàn cầu bị gián đoạn do tiếp tục duy trì tình trạng “đóng cửa” nền kinh tế, nhất là của nền kinh tế Trung Quốc, nhằm ứng phó với sự

*Viện Kinh tế và Chính trị thế giới

** Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

